

Bijlage 1 – Toelichting doelen & Inspanningen

Doelen

Eemshaven:

- Meer grootschalig aanlanding van 'netten op zee', van gegarandeerd 4,7 Gigawatt aan energie.

We faciliteren vanuit de gemeente de aanlanding van windparken op Zee naar de Eemshaven. Op dit moment staat 4,7 GW nagenoeg vast. De verwachting dat er meer zal gaan aanlanden in de toekomst. We zetten op dit moment in op aanlanding van elektriciteit, aanlanding van waterstof en omzetting aan land van waterstof.

- De Oostpolder is ontwikkeld als industriegebied met 400 ha voor bedrijven en 200 ha voor de groenblauwe zone.

Op dit moment werken aan de planuitwerking van de Oostpolder naar industrieterrein als uitbreiding van de huidige Eemshaven. Na afronding van de planuitwerking en vaststelling van een provinciaal inpassingplan (PIP) zullen we overgaan tot verdere ontwikkeling van het gebied ter voorbereiding van de komst van bedrijven en de inrichting van de verschillende zones (groen/blauw, infra e.d.).

- In de Eemshaven zetten we in op opwek, transport en gebruik van groene stroom en het uifaseren van de opwek van stroom via fossiele brandstoffen.

In de Eemshaven wordt de meeste duurzame energie opgewekt van de provincie. Daarnaast wordt er nog energie opgewekt via fossiele brandstoffen. We faciliteren de afbouw hiervan in de Eemshaven, zodat we er op termijn alleen maar groene stroom wordt opgewekt. We ondersteunen de bedrijven waar het kan om de afbouw van fossiele brandstoffen te verminderen.

- In de Oostpolder is ruimte gemaakt voor energie-infrastructuur zoals het waterstofnetwerk van de Gasunie, het hoogspanningsnetwerk van Tennet en de aanlanding van 'Netten op Zee'.

Voor de energietransitie van Groningen en de rest van Nederland is veel groene stroom nodig. Hiervoor moet de bestaande energieinfrastructuur fors worden uitgebreid. We faciliteren deze ontwikkeling en zetten tegelijkertijd in op directe spin-off van de uitbreiding van het net voor groene energiedragers naar de omgeving.

- Bestaande bedrijven worden ondersteund met verduurzamen in lijn met het klimaatakkoord. Zoals het ondersteunen in het gebruik duurzame energie, minder uitstoot van stikstof/fijnstof/licht/geur/geluid, circulair werken met focus op het bereiken van een negatieve footprint voor de Eemshaven in 2050

We nemen een actieve rol in richting de bedrijven om ze te helpen met de verduurzaming. Dit doen we vanuit onze reguliere rol als verantwoordelijke voor RO en vergunningverlening en tegelijkertijd zetten we in op het faciliteren van uitwisseling van energiestromen.

- Groei in werkgelegenheid door uitbreiding van de Eemshaven. Dit levert circa 3000 directe, 3000 indirecte nieuwe banen op in 2050.

In de onderbouwing voor de uitbreiding van de Eemshaven gaan we uit van bepaalde typen bedrijven en een gezonde mix. Hierbij houden we rekening met een forse toename aan werkgelegenheid. We faciliteren niet alleen de komst van de bedrijven maar zetten ook in op directe spin-off naar de omgeving in de vorm van woningen, geschikte scholing, energietransitie e.d. (zie ook uitwerking doelen bij 'gezonde kernen').

- Bedrijven in de Eemshaven stimuleren om proactief bij aan te dragen aan de verbetering van de welvaart in de regio. Dit doen we door actieve ondersteuning van de andere strategische doelen van dit programma.

We willen graag zien dat bedrijven in de Eemshaven gestimuleerd worden om actief bij te dragen aan ontwikkeling van het omliggende gebied. Dit doen we via gerichte gesprekken en we bieden bedrijven mogelijkheden om bij te dragen aan concrete projecten in het gebied. Ons wensbeeld is dat de bedrijven onderdeel gaan worden van de gemeenschappen.

- Duidelijkheid over mogelijke en wenselijke toekomstige ontwikkelingen Eemshaven en afbakening (inclusief kansen en bedreigingen) (in 2026).

We hebben op dit moment te maken met allerlei transities (energie, landbouw, woningbouw e.d.) die allemaal ruimte vragen. We voorzien een enorme druk op de ruimte en dat betekent dat we keuzes moeten maken over gewenst grondgebruik. Daarbij vinden we het belangrijk dat we op relatief korte termijn, op basis van gedegen scenario's, bepalen of we bereid zijn om aanvullende ontwikkeling (buiten bestaande Eemshaven en Oostpolder) toe te staan.

Spin-off naar de omgeving:

- De energie-infrastructuur voor het gebied is behouden en verbeterd. De dorpen en bedrijventerreinen zijn als eerste van het gas af door gebruik van duurzame bronnen uit de Eemshaven.

We faciliteren de energietransitie in Nederland via de Eemshaven. We vragen hierbij dat deze ontwikkeling ook direct zichtbaar wordt in de omgeving.

- De materiele welvaart neemt toe. Zoals verbetering koopkracht, meer gerichte scholing, meer werkgelegenheid, behoud van werkgelegenheid en meer ruimte voor innovatie.

We zetten in op doorontwikkeling van de Eemshaven en tegelijkertijd ontwikkeling van de omgeving. We willen zichtbare vooruitgang op de ladder van brede welvaart realiseren.

- Inwoners hebben meer invloed op hun eigen leefomgeving en beleven dat ook zo.

Met de ontwikkelingen in de Eemshaven zien wij tegelijkertijd mogelijkheden om de leefomgeving kwalitatief te verbeteren en projecten uit te voeren die we tot op heden niet hebben kunnen uitvoeren vanwege gebrek aan middelen. De spin-off wordt hiermee sneller zichtbaar en vergroot draagvlak.

- Impuls geven aan andere gebiedsontwikkelingen dan de ontwikkelingen in de Eemshaven:
 - Behoud en versterking bestaande ov-verbindingen, robuust wegennet, verbetering digitale verbondenheid;
 - Verbetering van het milieu: meer biodiversiteit, minder lichthinder, minder geurhinder, minder stikstofuitstoot, betere waterkwaliteit.
 - Verbetering vormgeving landschap: meer water, meer gelaagdheid en zonering, verbetering gebiedsinpassing, meer ruimte voor recreatie in combinatie met andere functies. Gebruik maken van compensatie in kader van grote landschappelijke ingrepen.
 - Verbetering bestaande toeristische infrastructuur en toename toeristische infrastructuur.

We zien kansen om in de slipstream van de ontwikkelingen in de Eemshaven verbeteringen te realiseren op bovenstaande doelen.

- Verbetering van de woonomgeving. Dit is zichtbaar, omdat meer medewerkers in de Eemshaven woont in onze kernen (25%), er is meer ruimte voor woningen, er is meer ruimte voor MKB, er is meer ondersteuning voor lokale MKB en er zijn kwalitatief betere bedrijventerreinen.

Met de uitbreiding van de Eemshaven verwachten we extra werkgelegenheid naar onze gemeente te halen. Dit zit in directe werkgelegenheid en afgeleide werkgelegenheid in de ondersteunende diensten. Om de gemeente aantrekkelijk te laten zijn voor beide doelgroepen zetten we in op meer ruimte voor woningen en een kwaliteitsslag in bestaande voorraad van woningen en MKB terreinen.

Gezonde kernen in het gebied:

- De tevredenheid en het trots van inwoners over hun woonomgeving is groter.

Ons wensbeeld is dat de ontwikkelingen in de Eemshaven als overwegend positief worden ervaren en dat er gedeelde trots is de ontwikkelingen en het eigen woon en leefgebied.

- De inwoners hebben meer invloed op hun eigen leefomgeving en beleven dat ook zo.

Inwoners voelen zich betrokken bij hun eigen leefomgeving en willen samen met de gemeente werken aan het behoud en de verbetering hiervan.

- Behoud en verbetering van voorzieningen zoals winkels, scholen, sport, zorg, verenigingen en recreatie.

Een aantrekkelijk woon- en leefgebied heeft voldoende voorzieningen voor jong en oud.

- Aantrekkelijke centra in de kernen (afstand tot voorzieningen niet te groot, goede bereikbaarheid).

De centra zijn compact en divers en bevatten de noodzakelijke voorzieningen voor haar inwoners.

- Er is extra ruimte in de kernen voor huisvesting van gewenste doelgroepen. Dit is zichtbaar door meer woningen, meer diversiteit in woningen, woningen voor permanente bewoning. Huisvesting voor tijdelijke medewerkers wordt centraal gerealiseerd.

Dit gaat zowel over meer ruimte voor woningen als over een kwaliteitsslag in de bestaande voorraad. Uitgangspunt is ruimtelijke kwaliteit van de gehele kern te vergroten.

- Woningen zijn toekomstbestendig, karakteristiek en kwalitatief goed.

Hiermee wordt bedoeld betaalbaar, duurzaam, veilig en divers.

- Er is minder vergrijzing onder de inwoners, dat komt door groei van aantal jonge inwoners.

Onze gemeente is een van de gemeente met het hoogste percentage ouderen. Dit heeft allerlei effecten die van invloed zijn op de mate van voorzieningen en het soort voorzieningen. We de komst van extra werkgelegenheid hopen we de verhoudingen tussen ouderen en jongeren te beïnvloeden en daarmee bepaalde voorzieningen te behouden.

- Ontwikkelingen in de regio komen ten goede aan huidige bewoners.

We zetten nadrukkelijk in op merkbare positieve effecten van de ontwikkelingen in de Eemshaven voor alle bestaande doelgroepen. Alle doelgroepen moeten meekomen.

Inspanningen

Eemshaven:

- Het afronden van de planvormingsfase Oostpolder voor 2026.

De planvormingsfase loopt door tot medio juni 2024 waarop we er van uit gaan dat er een provinciaal inpassingplan kan worden vastgesteld. Onze inspanningen liggen bij deelname aan de verschillende overlegstructuren met de provincie en de voorbereidingen op de volgende fase.

- Het uitwerken van het strategisch kader in relatie tot taken/rol GSP.

Er is een aanpassing nodig in de huidige governance rondom GSP. Hier lopen op dit moment een aantal trajecten voor om te komen tot voorstellen voor de gewenste aanpassingen. Een belangrijk onderdeel is een aanpassing van het huidige strategisch kader waarbinnen we als aandeelhouders sturen op de activiteiten van GSP.

- Het krijgen van helderheid en duidelijkheid in ruimtelijke claims voor de Eemshaven en Oostpolder

Er zijn verschillende transities gaande die vragen om ruimte. We hebben ingezet op een bepaalde mix van bedrijvigheid in de Eemshaven en de Oostpolder. Het is van belang dat we goed aangehaakt zijn bij de verschillende landelijke trajecten en grip krijgen op de verschillende ruimtelijke claims.

- Het vaststellen van het bestemmingsplan voor de Eemshaven.

Het bestemmingsplan voor de bestaande Eemshaven gaat in 2023 formeel in procedure.

- Het begeleiden van trajecten zoals vergunningstrajecten, bestemmingsplantrajecten door vanuit de gemeente gezamenlijk regie voeren.

We willen meer grip krijgen op trajecten die van belang zijn voor de uitvoering van onze wettelijke taken.

- Deelnemen aan bestaande en toekomstig relevante trajecten.

Er zijn op dit moment ontzettend veel lopende trajecten die invloed kunnen hebben op te maken ruimtelijke keuzes. Het is van groot belang dat we hier goed bij aangehaakt zijn en de onderlinge verbanden goed in beeld krijgen.

- Onderzoek doen naar mogelijkheden tot gebruik van restwarmte in het gebied.

Er loopt momenteel een traject rondom restwarmte met een traject tussen de Eemshaven en de stad Groningen. Hierin hebben wij aangegeven dat aftakkingen naar kernen in onze gemeente gewenst is en onderzocht moet worden. Ons warmtetransitieplan moet antwoord gaan geven op het gebruik van restwarmte specifiek voor deze kernen.

Spin-off naar de omgeving:

- Het begeleiden van trajecten zoals vergunningstrajecten, bestemmingsplantrajecten door vanuit de gemeente gezamenlijk regie voeren.
- Deelnemen aan bestaande en toekomstig relevante trajecten.
- In gesprek met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties over de kansen en ontwikkelmogelijkheden van het gebied.
- Het maken van keuzes voor het transportnetwerk van restwarmte uit de Eemshaven, hierdoor kunnen we vol inzetten op het gebruik van restwarmte in het gebied.

Gezonde kernen in het gebied

- Het uitwerken van dorpsplannen samen met de dorpen uit de omliggende regio. Dat doen we per kern (Oudeschip, Roodeschool en Uithuizermeeden);

Ten behoeve van de aanvraag voor het fonds voor gebiedsinvesteringen (PAWOZ) is het van belang dat we eind 2023 een beeld hebben van bestaande projecten en initiatieven uitgewerkt tot het niveau van concrete projectvoorstellen. Daarnaast willen we in 2024 het gesprek voeren over de ontwikkeling van de kernen op de langere termijn. Hierbij is de ruimtelijke kwaliteit van het gebied een leidend principe en willen we inzetten op profilering van de kernen (kernkwaliteiten individuele kernen).

- Het uitwerken van een masterplan kernen voor Uithuizen (in het kader van de Strategische Agenda Groningen (STAG);

In Groningen is vanuit de Staat van Groningen (aardbevingsdossier) een aantal masterplannen voor de provincie opgezet. Een hiervan is gericht op de regionale kernen met als insteek om de brede welvaart in brede zin te verbeteren. Uithuizen heeft hiervoor een geschikt profiel. We gaan dit samen met de provincie nader uitwerken

- Meer woningbouwlocaties in de regio zoeken;

Om gesteld te staan op de komst van mogelijke nieuwe werknemers in de Eemshaven is het van belang dat we vroegtijdig zicht krijgen op mogelijke nieuwe locaties voor woningbouw;

- De wijkuitvoeringsplannen voor de warmtetransitie in afstemming met andere infrastructurele activiteiten opstellen.

Voor de transitie naar duurzame bronnen voor onze inwoners is het van belang dat we op korte termijn zicht hebben op de mogelijk in te zetten energiebronnen in het gebied. Hiermee kunnen we gericht werken aan de koppelkansen die de energietransitie in de Eemshaven biedt voor het van het gas krijgen van de kernen. We zoeken hierbij koppelkansen met andere maatregelen die we moeten gaan nemen rondom klimaat en energie.